



Inspectie Justitie en Veiligheid  
*Ministerie van Justitie en Veiligheid*

# Meerjarenprogramma 2018-2020

*Toezicht dat ertoe doet*

# Inhoudsopgave

	<b>Voorwoord</b>	<b>3</b>
<b>1</b>	<b>Aanleiding koers</b>	<b>4</b>
1.1	Positionering van de Inspectie	4
1.2	Ontwikkelingen binnen het ministerie van Justitie en Veiligheid	5
1.3	Ontwikkelingen in het toezicht	5
<b>2</b>	<b>Koers</b>	<b>6</b>
2.1	Kern van de koers	6
2.2	De Inspectie JenV bevordert het lerend vermogen	6
2.3	De Inspectie JenV richt zich meer op ketens en netwerken	7
2.4	Een vanzelfsprekende rol bij het onderzoeken van incidenten	8
2.5	De Inspectie JenV stelt periodieke beelden op	8
<b>3</b>	<b>Meerjarenprogramma 2018-2020</b>	<b>10</b>
3.1	Monitoring	10
3.2	Incidenten	11
3.3	Focus in de toezichtgebieden	11
3.3.1	Migratie	12
3.3.2	Politie	13
3.3.3	Jeugd	13
3.3.4	Sanctietoepassing	14
3.3.5	Nationale veiligheid	15
<b>4</b>	<b>Een professionele Inspectie</b>	<b>17</b>
4.1	De Inspectie staat in verbinding	17
4.2	Organisatie	18
4.3	Professionalisering	19
4.4	Investeren in innovatie	19
4.5	Communicatie	19
	<b>Bijlagen</b>	
<b>I</b>	<b>Wettelijke taken</b>	<b>20</b>
<b>II</b>	<b>Afkortingen</b>	<b>22</b>



# Voorwoord

De Inspectie Justitie en Veiligheid bestaat vijf jaar. In deze periode is het toezichtveld van de Inspectie uitgegroeid tot het hele domein van justitie en veiligheid. Daarmee houdt de Inspectie inmiddels toezicht in een breed en divers veld waarin meer dan 120.000 mensen werken.

Naast de Inspectie als organisatie is ook het toezichtveld volop in beweging. Incidenten met veel maatschappelijke impact wakkeren het publieke debat aan over de betekenis en rol van toezicht. Ook het departementsbrede programma 'JenV Verandert', de kabinetsstandpunten in de 'Aanwijzingen inzake Rijksinspecties' en de kabinetsreactie op het rapport 'Toezien op publieke belangen' van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid vragen om helderheid over de positie van het toezicht.

Maken we de juiste keuzes in het toezicht? Worden onze signalen in het veld goed opgepakt? Kunnen we blijvend inspelen op maatschappelijke en technologische ontwikkelingen in een omgeving die continu verandert? Ondersteunen wij met ons toezicht hulpverleners en gevangenisbewaarders, veiligheidsregio's en organisaties in de vreemdelingenketen in hun taak om zo goed mogelijk bij te dragen aan een rechtvaardige en veilige samenleving? Ons vijfjarig bestaan is een mooie mijlpaal om terug- en vooruit te kijken en ons te bezinnen op de koers voor de komende jaren. In dialoog met onze stakeholders hebben we die koers nu voor de komende jaren vastgesteld.

Concreet is de koers 2018-2020 toegespitst op vier hoofdlijnen: toezicht gericht op de aanpak van de maatschappelijke opgaven in ketens en netwerken, periodieke rapportages over de staat van het toezichtveld, een heldere rol bij incidenten en een focus op het lerend vermogen van organisaties en ketens. Met dit meerjarenprogramma willen we bijdragen aan de aanpak van de maatschappelijke opgaven binnen het domein van justitie en veiligheid, die mede voortvloeien uit het recente regeerakkoord.

Ik ben trots op wat we tot nu toe hebben bereikt, maar besef ook dat we nog maar aan het begin staan van een volgende fase in de ontwikkeling van de Inspectie. Onafhankelijk en in verbinding met de buitenwereld zullen we het toezicht de komende jaren steeds verder vorm gaan geven. Voor u ligt het Meerjarenprogramma 2018-2020 waarmee we de volgende stap zetten.

J.G. Bos  
*Hoofd Inspectie Justitie en Veiligheid*



# 1

## Aanleiding koers

### 1.1 Positionering van de Inspectie

Vijf jaar toezicht binnen het domein van justitie en veiligheid is een mooi moment om terug, maar vooral ook vooruit te kijken. De Inspectie, die sinds de installatie van het kabinet Rutte-III de Inspectie Justitie en Veiligheid (Inspectie JenV) heet, is in 2012 ontstaan na het samenvoegen van de Inspectie Openbare Orde en Veiligheid en de Inspectie voor de Sanctietoepassing. De jaren daarna is het toezichtdomein van de Inspectie uitgebreid.

De Inspectie JenV voert haar taak als toezichthouder onafhankelijk en zelfstandig uit. De Inspectie is een rijksinspectie en valt onder de ministeriële verantwoordelijkheid van de minister van Justitie en Veiligheid. Conform de Aanwijzingen inzake de rijksinspecties bepaalt de Inspectie zelf welke onderzoeken zij uitvoert, op welke manier zij dat doet en komt zij onafhankelijk tot oordeelsvorming. En is zij transparant over de resultaten van het toezicht. De opdracht van de Inspectie staat beschreven in bijlage I, wettelijke taken. Het toezicht van de Inspectie omvat, zoals vastgelegd in de organisatieregeling van Veiligheid en Justitie, het volledige domein dat tot het ministerie behoort.<sup>1</sup>

De uitbreiding van het toezichtdomein van de Inspectie heeft er ook voor gezorgd dat de Inspectie als organisatie is gegroeid. Dit vraagt om een herbezinning op werkwijzen en organisatie-inrichting. De nieuwe koers past in de ontwikkelingsfase van de Inspectie, waarbij werkwijzen en inrichting meer zullen worden gestroomlijnd.

---

<sup>1</sup> Dit met respect voor de onafhankelijkheid van het Openbaar Ministerie (OM) en de Zittende Magistratuur (ZM).



## 1.2 Ontwikkelingen binnen het ministerie van Justitie en Veiligheid

Het jenv-domein is breed, kent veel uitvoering en is politiek kwetsbaar. Een goed systeem van checks and balances moet het lerend vermogen versterken en daarmee leiden tot een hogere basiskwaliteit van de uitvoering en een al aan de voorkant verminderde kwetsbaarheid. Het ministerie is mede hierom gestart met het programma 'JenV Verandert'. Hierin staan onder meer opgavegericht werken, focus op netwerken en ketens, interne verbinding en verbinding met buiten centraal. Voor de Inspectie JenV leidt dit programma ertoe dat beleid, uitvoering en toezicht beter met elkaar in balans komen.

Toezicht maakt duidelijk wat er in de uitvoering gebeurt, geeft aan of inspanningen het beoogde effect hebben en laat zien waar dat niet het geval is en waarom. De Inspectie signaleert successen, maar ook problemen en risico's. Daarmee zorgt ze dat politiek en bestuurders kunnen sturen en waar nodig kunnen bijsturen. Zo staan de organisaties die verantwoordelijk zijn voor beleid, uitvoering en toezicht samen aan de lat om de maatschappelijke opgaven van JenV te realiseren en in te spelen op de strategische uitdagingen. Ieder vanuit zijn eigen rol en verantwoordelijkheid, maar wel in verbinding met elkaar.

## 1.3 Ontwikkelingen in het toezicht

De afgelopen jaren is er steeds meer aandacht gekomen voor het belang van goed toezicht. Twee ontwikkelingen zijn de afgelopen jaren in het bijzonder belangrijk geweest voor rijksinspecties:

- In 2013 heeft de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid<sup>2</sup> de aanbeveling gedaan aan alle toezichthouders jaarlijks een publieke 'staat van de sector' te maken. Toezichthouders bevinden zich in de unieke positie om vroegtijdig risico's en bedreigingen te signaleren waarbij publieke belangen in het geding zijn, of waar kansen liggen. Dat is de reflectieve functie van toezicht. Het kabinet heeft in reactie hierop aangegeven de versterking van deze reflectieve functie van toezicht te ondersteunen en de rol van toezichthouders ten behoeve van de agendering, voorbereiding en evaluatie van beleid te willen versterken. Het publiek belang blijft voor de toezichthouders centraal staan.
- In 2015 zijn de 'Aanwijzingen van de minister-president voor de rijksinspecties' verschenen. Hierin herbevestigt de minister-president het belang van de rol van toezicht voor een goede beleidsvorming en -uitvoering, het belang van transparantie en openbaarmaking en heeft hij regels vastgelegd om de eigen en onafhankelijke ruimte van een rijksinspectie te garanderen.

De afgelopen periode heeft de Inspectie al stappen genomen om haar toezicht in lijn te brengen met deze ontwikkelingen. In de komende hoofdstukken geeft de Inspectie aan wat de koers inhoudt, welke eerste stappen de Inspectie in de periode 2018-2020 onderneemt (meerjarenprogramma) en wat dat betekent voor de werkwijze en organisatie van de Inspectie.

<sup>2</sup> Toezien op publieke belangen. Naar een verruimd perspectief op rijkstoezicht, 2013.



# 2

## De koers

Een professionele toezichthouder is zich bewust van zijn omgeving. De Inspectie heeft in een constructieve en interactieve dialoog met de organisaties in het veld en de verantwoordelijke beleidsdirecties haar koers bepaald.

### 2.1 Kern van de koers

De koers van de Inspectie JenV kent vier hoofdlijnen:

- De Inspectie bevordert het *lerend vermogen* van de organisaties waar zij toezicht op houdt.
- De Inspectie richt haar toezicht meer op het functioneren van *ketens en netwerken*, met als uitgangspunt de maatschappelijke opgaven van JenV.
- De Inspectie heeft een vanzelfsprekende rol bij het onderzoeken van *incidenten binnen het terrein van JenV*.
- De Inspectie stelt *periodieke beelden* op over het functioneren van de uitvoering.

Met deze vier hoofdlijnen wil de Inspectie een bijdrage leveren aan het succes en resultaat van de maatschappelijke opgave waar JenV voor staat.

### 2.2 De Inspectie JenV bevordert het lerend vermogen

Op de eerste hoofdlijn wil de Inspectie JenV actief een bijdrage leveren aan het (vergroten van het) lerend vermogen van organisaties. De Inspectie richt zich ook in de toekomst primair op de kwaliteit van de taakuitvoering. Dit betekent dat de Inspectie meer dan voorheen op zoek gaat naar de achterliggende redenen voor tekortkomingen of risico's, aanspoort tot kwalitatief goede interne onderzoeken door de organisatie zelf, beoordeelt of aanbevelingen zijn opgevolgd en de mate van toezicht afstemt op de mate waarin organisaties aantoonbaar zelf 'op orde' zijn. De Inspectie zal overigens wel interveniëren wanneer het gaat om acuut op te lossen knelpunten of risico's.



### Achterliggende redenen

De Inspectie stelt in haar onderzoeken de ‘*waarom*’-vraag centraal. Als inspecteurs tekortkomingen of risico’s signaleren, gaan zij op zoek naar de achterliggende redenen. Waar ligt het aan? De Inspectie betreft hier ook randvoorwaarden als toerusting, bedrijfsvoering en governance bij. Het stelt de Inspectie in staat om doelgerichte aanbevelingen te doen en geeft beleid en uitvoering het gewenste inzicht.

### Opvolging aanbevelingen

Om een goed beeld te krijgen van het lerend vermogen, gaat de Inspectie structureel na of aanbevelingen uit eerdere onderzoeken zijn opgevolgd. Als dat niet het geval is bekijken de inspecteurs waarom dit is. Zijn er belemmerende factoren? De Inspectie kan zo ook beoordelen of ze tot aanbevelingen komt waarmee beleid en uitvoering daadwerkelijk aan de slag kunnen.

### Aantoonbaar in control

De Inspectie heeft vertrouwen in de intrinsieke motivatie van professionals om hun taken zo goed mogelijk uit te voeren. Om dit ook in de praktijk waar te kunnen maken verwacht de Inspectie van organisaties dat zij hun eigen governance goed inrichten, een kwaliteitsbeleid hebben en kwaliteitssystemen inrichten die hen in staat stellen om te zien waar (bij)sturing nodig is. Als de ondertoezichtstaanden laten zien op die wijze te werken en zelf kwalitatief op orde te zijn, past de Inspectie de intensiteit van haar toezicht aan. Met deze werkwijze is inmiddels positieve ervaring opgedaan in het toezicht op het politieonderwijs.

## 2.3 De Inspectie JenV richt zich meer op ketens en netwerken

De Inspectie richt zich nadrukkelijker op de ketens en netwerken die actief zijn in het domein van justitie en veiligheid. De maatschappelijke opgaven in dat verband zijn immers vaak niet de verantwoordelijkheid van slechts één organisatie. Vaker gaat het om een aanpak waarbij veel verschillende organisaties samenwerken. Zij doen dit in ketens (denk aan de vreemdelingen- of de strafrechtsketen) of netwerken (zoals veiligheidshuizen). Dit leidt er ook toe dat de Inspectie steeds vaker de taakuitvoering door ketenpartners van JenV in haar toezicht betreft.

Door de focus op ketens en netwerken te leggen wordt samenhang in het toezicht geborgd en kan aan de buitenwereld duidelijker worden gemaakt dat het toezicht relevante aspecten binnen verschillende – vaak met elkaar samenhangende – onderwerpen dekt. Daarmee kan worden voorkomen dat telkens op losse onderwerpen afzonderlijk de roep om toezicht klinkt.

### Samenwerking

De Inspectie is vaak niet de enige partij die toezicht houdt binnen ketens en netwerken. Bovendien vallen sommige uitvoeringsorganisaties vanwege een breder werkterrein of andere wettelijke kaders niet alleen onder toezicht van de Inspectie JenV. De focus op ketens en netwerken, en de maatschappelijke opgaven waar zij voor staan, brengt met zich mee dat de Inspectie haar samenwerking met andere toezichthouders voortzet en intensiveert. Een voorbeeld hiervan is het Toezicht Sociaal Domein, waarin diverse rijksinspecties samenwerken.

### Organisaties in beeld

De Inspectie blijft natuurlijk ook aandacht houden voor de individuele organisaties. Ketens en netwerken staan gezamenlijk aan de lat voor de aanpak van maatschappelijke problemen, maar zijn in de praktijk vaak zo sterk als de zwakste schakel. Om dit voldoende in beeld te houden is een goede informatiedeling vanuit die organisaties nodig. Daarnaast dragen ook (periodieke) inspectiebezoeken bij aan goed inzicht in het functioneren van organisaties.



## 2.4 Een vanzelfsprekende rol bij het onderzoeken van incidenten

In het veld van justitie en veiligheid komen er regelmatig incidenten voor. Soms zijn de gevolgen beperkt, soms zijn ze helaas groot en veroorzaken ze veel maatschappelijke onrust. Dat vereist aanhoudend aandacht voor de evaluatie van incidenten. Om zicht te krijgen waar eventuele risico's in de uitvoering zitten binnen het domein van justitie en veiligheid wil de Inspectie inzicht hebben in zowel de aard van incidenten, als de afwikkeling ervan. Het onderzoek van de Inspectie is daarbij niet gericht op de schuldvraag.

### Dekkend systeem van incidentmeldingen

De Inspectie streeft binnen het domein van justitie en veiligheid naar een dekkend beeld van incidenten in de uitvoering. Binnen de Dienst Justitiële Inrichtingen en in het jeugd- en gezondheidsdomein is het al gebruikelijk en op sommige terreinen zelfs wettelijk verplicht om incidenten te melden. De Inspectie gaat deze werkwijze ook op de andere domeinen invoeren. De Inspectie rekent hierbij op de actieve medewerking van de betreffende uitvoeringsorganisaties.

### Heldere rol bij incidentonderzoeken

De Inspectie gaat bij incidenten zoveel mogelijk uit van eigen onderzoek door de betrokken organisaties. Dit draagt het beste bij tot zelf leren en het stimuleren van kwaliteitsbewustzijn van organisaties. Daarbij kan de Inspectie input leveren op de kernvragen van een onderzoek dat instellingen zelf initiëren. De Inspectie wil dan ook worden geïnformeerd over de uitkomsten van onderzoeken waarover contact is geweest. Door zo al aan de voorkant via de meldingen betrokken te zijn, kan de Inspectie de kwaliteit van die onderzoeksvragen verhogen. Achteraf bekijkt zij of de vragen afdoende zijn beantwoord en of de organisaties tot navolgbare conclusies en verbeterpunten komen.

In specifieke gevallen zal de Inspectie zelf een onderzoek starten. Wanneer er sprake is van maatschappelijke onrust, structurele problematiek of een landelijke uitstraling of bijvoorbeeld op verzoek van een bewindspersoon.

## 2.5 De Inspectie JenV stelt periodieke beelden op

De Inspectie JenV gaat de komende jaren in toenemende mate periodieke beelden publiceren. Hierin gaat zij in op zowel het functioneren van de uitvoering als op de werking van het stelsel.

In de periodieke beelden kijkt de Inspectie terug (de reflectieve functie van toezicht), maar vooral ook vooruit. Wat ze in haar verschillende toezichtactiviteiten heeft gezien, koppelt ze aan kansen en risico's voor het functioneren in de toekomst. Hiermee brengt de Inspectie beleid en uitvoering in de positie om – indien nodig – tijdig te interveniëren. Een samenstel van beelden kan een 'Staat van ....' vormen, zoals nu al gebeurt met de Staat van de Rampenbestrijding en het Politieonderwijsverslag.

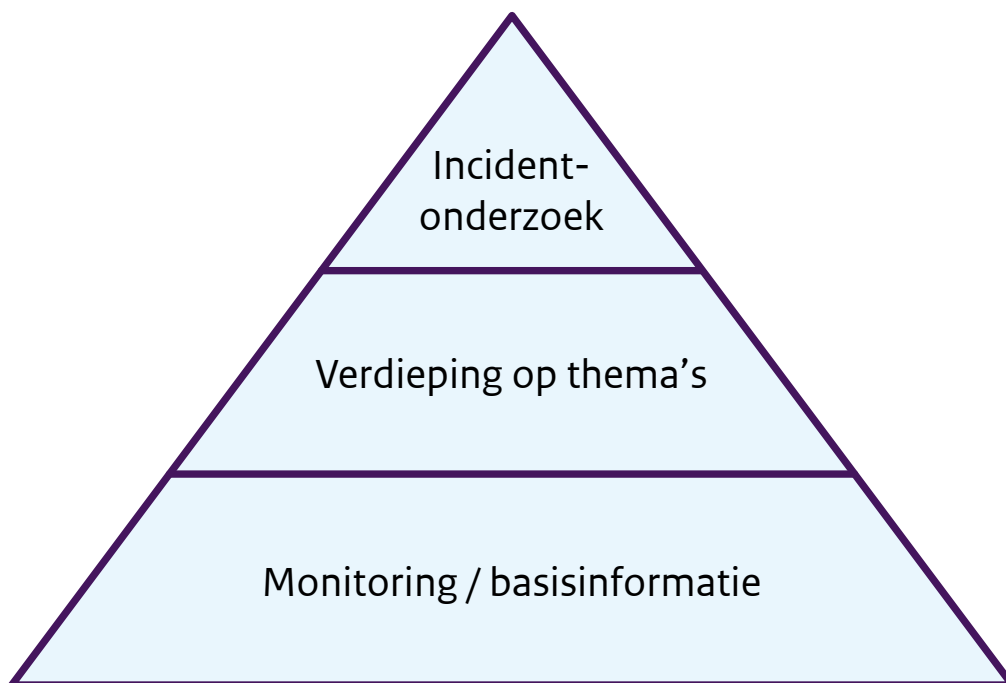




### Drie invalshoeken als basis

De periodieke beelden zijn opgebouwd uit drie onderdelen:

- *Monitoring* vormt de basis voor het toezicht. Kwantitatieve en kwalitatieve informatie over de toezichtgebieden geven de Inspectie inzicht in prestaties, ontwikkelingen en trends. Daarnaast is het de basis voor het risicogestuurd toezicht, en de keuze van op deze risico's gebaseerde thematische onderzoeken.
- Op basis van de monitoring, maar ook naar aanleiding van actuele maatschappelijk relevante ontwikkelingen, voert de Inspectie verdiepende *thematische onderzoeken* uit (risicogericht toezicht).
- *Incidentonderzoeken* bieden aan de hand van een specifieke casus een waardevol inzicht in het daadwerkelijke functioneren van organisaties.



Figuur 1: Periodieke beelden zijn opgebouwd uit de bovenstaande drie onderdelen



# 3

## Meerjarenprogramma

### 2018-2020

Dit hoofdstuk beschrijft hoe de Inspectie in de periode tot en met 2020 met haar onderzoeken invulling gaat geven aan de koers. De snelheid en mate waarin de koers kan worden geïmplementeerd verschilt echter per toezichtgebied. De implementatie van de koers loopt naar verwachting door tot na 2020 en wordt regelmatig getoetst op actualiteit.

De Inspectie heeft haar toezichtveld om praktische redenen opgedeeld in een aantal toezichtgebieden: Politie, Migratie, Sanctietoepassing, Jeugd en Nationale veiligheid (safety en security). Het komt regelmatig voor dat een onderzoek onder meer dan één toezichtgebied valt. Zeker bij toezicht dat is gericht op ketens en netwerken, zoals in 2018 bij het vervolgonderzoek naar de informatieoverdracht in de asielketen. De Inspectie opereert alert en flexibel. Naar aanleiding van veranderende opgaven kunnen toezichtgebieden wijzigen of nieuwe ontstaan.

#### 3.1 Monitoring

Monitoring vormt, zoals in hoofdstuk 2.5 is aangegeven, de basis van het toezicht door de Inspectie. De Inspectie ontwikkelt de komende jaren, in nauwe samenwerking met organisaties werkzaam op het domein van justitie en veiligheid, een basismonitor voor de verschillende toezichtgebieden. Hierin verzamelt zij gegevens over de kwaliteit van de taakuitvoering op cruciale thema's als informatiekwaliteit, incidenten, governance en toerusting.

Dit gebeurt aan de hand van verschillende bronnen:

- aangeleverde kwantitatieve informatie van organisaties. Het uitgangspunt hierbij is dat de Inspectie zoveel mogelijk aansluit op hun bestaande informatiestromen;
- meldingen van incidenten op basis van criteria die in overleg met betrokken organisaties worden bepaald;
- verzamelde kwalitatieve informatie uit in- en extern onderzoek;
- informatie opgehaald uit regelmatig bezoek aan instellingen die onder het toezicht van de Inspectie vallen (locatiebezoek).



Daarmee krijgt de Inspectie inzicht in prestaties, ontwikkelingen en trends en kunnen risico's worden geïdentificeerd. Belangrijk aandachtspunt hierbij is dat de monitor niet alleen iets betekent voor de Inspectie, maar ook voor de organisaties waar toezicht op wordt gehouden of waar zij mee verbonden is. Organisaties zijn zelf verantwoordelijk voor goede kwaliteitsborging en een goede governancestructuur. De Inspectie gaat de komende periode met de organisaties uit haar toezichtveld afspraken maken welke informatie uit data- en informatiesystemen en meldingen met haar worden gedeeld. Het gaat hierbij om informatie en data die relevant zijn voor de Inspectie en daarmee standaard worden aangeleverd.

Als de Inspectie constateert dat organisaties kwalitatief op orde zijn, worden zij via de basismonitor gevolgd en zijn dan minder vaak onderwerp van verdiepend onderzoek. Zo zet de Inspectie haar capaciteit risicogericht in en wordt toezichtlast beperkt.

### Gefaseerde ontwikkeling

Het ontwikkelen van de basismonitors vindt gefaseerd plaats: het tempo verschilt per toezichtgebied. In een aantal toezichtgebieden is al gestart met het opzetten van een basismonitor. De andere toezichtgebieden starten daar in 2018 en verder mee. Ook vinden in sommige toezichtgebieden al locatiebezoeken door de Inspectie plaats. De komende jaren streeft de Inspectie er naar in alle toezichtgebieden op locatie inspectiebezoeken af te leggen. Verder bestaan in enkele toezichtgebieden al afspraken over het beschikbaar stellen van informatie en het melden van incidenten. Zo zijn er met de Politieacademie en Dienst Justitiële Inrichtingen al afspraken over de structurele aanlevering van kwantitatieve en kwalitatieve informatie. Met andere organisaties vinden hierover gesprekken plaats. Binnen de toezichtgebieden Sanctietoepassing, Jeugd en Migratie zijn al afspraken met het toezichtveld over incidentmeldingen. Zoals eerder vermeld (zie paragraaf 2.4) gaat de Inspectie ook dergelijke afspraken maken met de politie en de veiligheidsregio's, inclusief de brandweer.

## 3.2 Incidenten

De ervaring leert dat er elk jaar incidenten plaatsvinden en actualiteiten opkomen die vragen om onderzoek door de Inspectie. Er zal altijd spanning blijven bestaan tussen het al dan niet oppakken van een incidentonderzoek en het uitvoeren van het reguliere werkprogramma. Mocht de vraag naar incident- en actualiteitenonderzoek groter zijn dan gepland, dan bepaalt de Inspectie de prioriteit van de geplande onderzoeken opnieuw. En zal waar nodig één of meer geplande onderzoeken temporiseren of uitstellen. De Inspectie legt hierover verantwoording af in een jaarbericht. Uitgangspunt is daarbij om de aangegeven periodieke beelden wel altijd op te leveren, maar mogelijk met minder diepgang of juist met extra kleuring vanuit de incidentonderzoeken.

## 3.3 Focus in de toezichtgebieden

In de paragrafen hieronder is per toezichtgebied op hoofdlijnen aangegeven wat de komende drie jaar de focus in het toezicht is en welke onderzoeken de Inspectie in het kader van het periodieke beeld van plan is om uit te voeren. De onderzoeken voor 2018 zijn het meest concreet. De Inspectie rapporteert te zijner tijd in een publiek werkprogramma over de nadere invulling van het programma voor 2019 en 2020. Het werkprogramma wordt ook aan de Tweede Kamer aangeboden. Via haar website, [www.inspectievenj.nl](http://www.inspectievenj.nl), communiceert de Inspectie transparant over de precieze focus en invulling van de onderzoeken die zij uitvoert. Daar zijn ook de lopende onderzoeken te vinden.



### 3.3.1 Migratie

De Inspectie zet zich in om de komende jaren beelden over het functioneren van delen van de vreemdelingenketen op te leveren. De Inspectie sluit met haar onderzoeken aan op de binnen de vreemdelingenketen gedefinieerde ketendoelen. Hierbij besteedt de Inspectie bijzondere aandacht aan de mate waarin de keten in staat is om, ook bij schommelingen in het aantal te behandelen aanvragen, de kwaliteit van het werk te waarborgen. De Inspectie heeft eerder<sup>3</sup> geconstateerd dat grote schommelingen risico's inhouden voor de kwaliteit van de taakuitvoering. De vreemdelingenketen heeft deze risico's onderkend en het flexibiliseren van de asielopvang en asielprocedure als belangrijk ketendoel benoemd.

Bij het onderzoek dat de Inspectie de komende jaren uitvoert, worden de relaties en afhankelijkheden van de verschillende uitvoerders in de keten in kaart gebracht en kijkt de Inspectie naar aspecten als toerusting, sturing, (keten-)samenwerking en informatiekwaliteit. Uit eerdere onderzoeken van de Inspectie<sup>4</sup> is gebleken dat met name deze aspecten risico's in zich dragen, die van wezenlijke invloed zijn op de kwaliteit van de taakuitvoering. De Inspectie gaat ervan uit met de huidige capaciteit jaarlijks circa drie onderzoeken te kunnen uitvoeren. In 2018 actualiseert de Inspectie de in 2015 opgestelde risicoanalyse. Op basis van de geactualiseerde risicoanalyse bepaalt de Inspectie welke specifieke onderwerpen zij de periode daarna zal onderzoeken. Ook doet de Inspectie in 2018 vervolgonderzoek naar de informatieoverdracht in de asielketen.<sup>5</sup> In 2019 doet de Inspectie in ieder geval onderzoek naar de beoordeling van verblijfsaanvragen van zogeheten 'nareizigers'. Structureel volgt de Inspectie risicovolle terugkeervluchten van uitgeprocedeerde vreemdelingen.

**Tabel a.** Meerjarenprogramma onderzoeken toezichtgebied Migratie

2018	2019	2020
<ul style="list-style-type: none"> <li>Actualisatie risicoanalyse</li> <li>Nog nader te bepalen onderzoek realisatie beleidsdoelen vreemdelingenketen (selectie op basis van geactualiseerde risicoanalyse)</li> <li>Vervolgonderzoek naar de informatieoverdracht in de asielketen</li> <li>Toezicht op terugkeer uitgeprocedeerde vreemdelingen</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Nog nader te bepalen themaonderzoek/ vervolgonderzoek</li> <li>Onderzoek naar de beoordeling van verblijfsaanvragen van nareizigers</li> <li>Toezicht op terugkeer uitgeprocedeerde vreemdelingen</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Nog nader te bepalen themaonderzoek/ vervolgonderzoek</li> <li>Zo mogelijk: overkoepelend beeld over de afhandeling van toelatingsaanvragen</li> <li>Toezicht op terugkeer uitgeprocedeerde vreemdelingen</li> </ul>

<sup>3</sup> In de onderzoeken 'De tijdelijke (opvang)voorzieningen voor asielzoekers onder de loep' (2015) en 'De identificatie van asielzoekers in Nederland' (2016).

<sup>4</sup> Zie onder meer de rapporten: Monitor Vreemdelingenketen (2014), Monitor Vreemdelingenketen II (2015), Begeleide gedwongen terugkeer van vreemdelingen in 2014 (2015), Jaarbericht terugkeer 2015 (2016).

<sup>5</sup> Dit in vervolg op het rapport van de Inspectie VenJ en de Inspectie voor de Gezondheidszorg 'Nader onderzoek naar de zorgverlening aan Renata A.' (2017) en het rapport 'Het overlijden van Alexander Dolmatov' (2013).



### 3.3.2 Politie

De Inspectie richt haar toezicht op de drie hoofdprocessen van de politie: in 2018 focust de Inspectie op het proces opsporing, gevolgd door de processen openbare orde en wijkzorg in 2019 en de processen hulpverlening en samenwerking met de ketenpartners in 2020. Hierbij wordt aangesloten bij het concept van gebiedsgebonden politiezorg. In het toezicht gaat het onder meer om de volgende aspecten: ten eerste of de organisatie en inrichting van de politie is toegesneden op de huidige problematiek en thema's die spelen, ten tweede de sturingsprocessen en ten slotte op de kwaliteit van de informatie. Doelstelling is om alle eenheden bij de onderzoeken te betrekken. De Inspectie start in 2018 binnen het hoofdproces opsporing onderzoeken naar het proces van toewijzen van opsporingszaken, de sturing en de kwaliteit van de intelligence. Daarbij betreft de Inspectie ook het Openbaar Ministerie vanuit diens gezagsverantwoordelijkheid. Tevens start de Inspectie in 2018 met het structurele toezicht op de hackbevoegdheid van de politie in het kader van de Wet computercriminaliteit III die naar verwachting dat jaar in werking treedt.

Tegelijkertijd beoordeelt de Inspectie de kwaliteit van het politieonderwijs. Tekortkomingen in de kwaliteit van het politieonderwijs kunnen resulteren in tekortkomingen in de kwaliteit van de taakuitvoering. Daarom onderzoekt de Inspectie parallel aan de onderzoeken naar de taakuitvoering ook de bijbehorende opleidingen: kan de politie haar ambities in de praktijk ook waarmaken met op hun taak toegeruste medewerkers? Daarnaast beziet de Inspectie de behoeftestelling door de politie aan de politieacademie, zowel kwantitatief (aantal opleidingen) als kwalitatief (niveau van de opleiding). Met name de grote vervangingsvraag en de behoefte aan specifieke expertise en specialismen vragen de komende jaren om stevige inspanningen. De Inspectie rapporteert hierover jaarlijks in een jaarbeeld, resulterend in het Politieonderwijsverslag in 2020. In 2021 resulteert het samenstel van beelden in een 'Staat van de politie'.

**Tabel b.** Meerjarenprogramma onderzoeken toezichtgebied Politie

2018	2019	2020
<p><i>Focus: hoofdproces opsporing</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Onderzoek proces van toewijzen van zaken</li> <li>• Onderzoek sturing</li> <li>• Onderzoek intelligence</li> <li>• Jaarbeeld politieonderwijs</li> <li>• Structureel toezicht hackbevoegdheid politie</li> </ul>	<p><i>Focus: hoofdprocessen openbare orde en wijkzorg</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Periodiek beeld opsporing</li> <li>• Nog nader te bepalen themaonderzoeken</li> <li>• Jaarbeeld politieonderwijs</li> <li>• Structureel toezicht hackbevoegdheid politie</li> </ul>	<p><i>Focus: hoofdproces hulpverlening en samenwerking ketenpartners</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Periodiek beeld openbare orde en wijkzorg</li> <li>• Nog nader te bepalen themaonderzoeken</li> <li>• Politieonderwijsverslag</li> <li>• Structureel toezicht hackbevoegdheid politie</li> </ul>

### 3.3.3 Jeugd

De Inspectie heeft de ambitie om in 2021 een eerste 'Staat van de justitiële jeugdketen' te publiceren. Hiervoor focust de Inspectie haar toezicht op de kwaliteit van de uitvoering van de kerntaken van de instellingen in de jeugdstrafrechtketen. Enerzijds richt de Inspectie zich daarbij op begeleiding van en toezicht op de jongeren: wordt er gewerkt aan re-integratie en het voorkomen van recidive en zijn de veiligheid van de jongere en de omgeving geborgd? De Inspectie doet hiervoor onderzoek naar de veranderende doelgroep in justitiële jeugdinstanties, de taakstraffen door de Raad voor de Kinderbescherming, de Halt-afdoening en de jeugdreclassering door de gecertificeerde instellingen. Anderzijds kijkt de Inspectie naar de adviestaak die de Raad voor de Kinderbescherming heeft in de jeugdstrafrechtketen.



In aanvulling op het toezicht op de afzonderlijke instellingen in de jeugdstrafrechtketen richt de Inspectie zich ook op het functioneren van de keten. Dit doet zij allereerst door te kijken naar twee belangrijke waarborgen voor het functioneren van de jeugdstrafrechtketen: de informatiedeling tussen ketenpartners en de toetsende taak van de Raad voor de Kinderbescherming. Daarnaast kijkt de Inspectie naar de verbinding tussen de jeugdstrafketen en de zorgketen. De Inspectie ontwikkelt hiervoor in 2018 een toetsingskader, zodat dit onderwerp standaard kan worden meegenomen in de uit te voeren calamiteitenonderzoeken.

Tabel c. Meerjarenprogramma onderzoeken toezichtgebied Jeugd

2018	2019	2020
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Veranderende doelgroep justitiële jeugdinstellingen</li> <li>• Taakstraffen Raad voor de Kinderbescherming</li> <li>• De toetsende taak van de Raad voor de Kinderbescherming</li> <li>• Ontwikkelen toetsingskader voor de verbinding tussen justitieketen en jeugdzorgketen</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Jeugdreclassering door gecertificeerde instellingen</li> <li>• Halt-afdoening</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• De informatiedeling in de keten (incl. de adviestaak van de Raad voor de Kinderbescherming)</li> </ul>

### 3.3.4 Sanctietoepassing

De Inspectie levert in 2020 een ‘Staat van de sanctietoepassing’ op dat het gevangeniswezen, de forensische zorg en de reclassering omvat. De Staat is opgebouwd uit de onderscheiden beelden per sector.

Voor de totstandkoming van de Staat onderzoekt de Inspectie de wijze waarop de partners binnen de sanctieketen zijn gericht op een optimale taakuitvoering, met inbegrip van die activiteiten die zijn gericht op een veilige en succesvolle re-integratie van volwassen justitiabelen in de samenleving. In haar onderzoeken betreft de Inspectie onder meer de aspecten samenwerking en informatie, veiligheid en (politieke) ontwikkelingen, zoals het project Koers en kansen.<sup>6</sup>

In 2018 rondt de Inspectie het onderzoek af naar de kwaliteit van de taakuitvoering in het gevangeniswezen. Dit leidt tot een landelijk beeld Gevangeniswezen 2018. Medio 2018 rondt de Inspectie het onderzoek naar het regime op terroristenafdelingen in het gevangeniswezen af.

Verder doet de Inspectie in ditzelfde jaar onderzoek naar de veiligheid, personeel en kwaliteit van de taakuitvoering in Forensisch Psychiatrische Centra (FPC’s) en Forensisch Psychiatrische Klinieken (FPK’s). Dit leidt tot een landelijk beeld Forensische Zorg 2018. Tot slot levert de Inspectie in 2018 een landelijk beeld op van de kwaliteit van het toezicht door de reclassering.

In 2019 voert de Inspectie een themaonderzoek uit naar de werkstraf. Tevens voert de Inspectie een onderzoek uit naar het functioneren van de Penitentiair Psychiatrische Centra.

De specifieke onderwerpen voor onderzoek in 2020 baseert de Inspectie op de bevindingen uit eerder onderzoek en gesignaleerde risico’s.

<sup>6</sup> In dit project verkennen betrokkenen uit het domein van veiligheid met het lokaal bestuur en de zorgsector hoe zij toekomstbestendig kunnen samenwerking om optimaal bij te dragen aan een veilige en leefbare samenleving. Kijk voor meer informatie op [www.sanctieuitvoering.nl](http://www.sanctieuitvoering.nl).



**Tabel d.** Meerjarenprogramma onderzoeken toezichtgebied Sanctietoepassing

2018	2019	2020
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Onderzoek naar de kwaliteit van de taakuitvoering in het gevangeniswezen -&gt; landelijk beeld</li> <li>• Onderzoek naar het Regime op terroristenafdelingen in het gevangeniswezen</li> <li>• Onderzoek naar de veiligheid, personeel en kwaliteit van de taakuitvoering in FPC's en FPK's -&gt; landelijk beeld</li> <li>• Onderzoek naar de kwaliteit van het toezicht door de reclassering -&gt; landelijk beeld</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Onderzoek naar de Penitentiair Psychiatrische Centra</li> <li>• Onderzoek naar kwaliteit van de uitvoering van de werkstraf</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Nog nader te bepalen themaonderzoek/ vervolgonderzoek in het gevangeniswezen, forensische zorg en reclassering</li> <li>• Staat van de Sanctietoepassing</li> </ul>

### 3.3.5 Nationale veiligheid

#### Safety

Het toezicht op het safetydomein richt zich op de taakuitvoering door de veiligheidsregio's voor rampenbestrijding en crisisbeheersing en brandweezorg. Ook de invulling van de brandweezorg en de rampenbestrijding en crisisbeheersing in Caribisch Nederland (Bonaire, Sint Eustatius en Saba) en het zicht op incidenten in de burgerluchtvaart vallen onder dit domein. In het toezicht op het safetydomein zal de focus de komende jaren nog meer komen te liggen op de kwaliteit van de taakuitvoering. Aangezien de regelgeving hier te weinig handvatten voor biedt zullen, samen met het veld, kwalitatieve normen worden doorontwikkeld. Naast deze kwaliteitsgerichte aanpak vindt verbreding plaats door ook de rol van de nationale crisisorganisatie in het onderzoek te betrekken.

In 2019 publiceert de Inspectie haar vierde periodieke beeld over de crisisbeheersing en rampenbestrijding, de 'Staat van de rampenbestrijding'. Deze Staat geeft een beeld van de uitvoering van de multidisciplinaire crisisbeheersing en de crisisbeheersing op nationaal niveau. De Inspectie gaat diepgaander in op de onderwerpen vakbekwaamheid en kwaliteitszorg (het evalueren, leren en bijstellen). De focus ligt in 2018 met name op de ontwikkeling van kwalitatieve normen en toetspunten. Op basis van het nieuwe toetsingskader start de Inspectie drie onderzoeken, gericht op de vakbekwaamheid, de (taak)uitvoering en de kwaliteitszorg. Daarbij is vooral de interregionale samenwerking een aandachtspunt.

In aanloop naar de tweede 'Staat van de brandweer' in 2020 start de Inspectie in 2018 in samenwerking met de brandweer met het ontwikkelen van een toetsingskader voor brandweezorg. In 2019 voert de Inspectie vervolgens twee thematische onderzoeken naar de brandweer uit op basis van het nieuwe toetsingskader.

Wanneer zich op het terrein van de beveiliging van de burgerluchtvaart een grootschalig incident voordoet, zal de Inspectie vanuit haar bevoegdheid hier, indien nodig, onafhankelijk onderzoek naar doen.

**Tabel e.** Meerjarenprogramma onderzoeken toezichtgebied Nationale veiligheid

2018	2019	2020
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Doorontwikkelen toetsingskader rampenbestrijding en crisisbeheersing</li> <li>• Onderzoek Vakbekwaamheid</li> <li>• Onderzoek uitvoering</li> <li>• Onderzoek kwaliteitszorg</li> <li>• Ontwikkelen toetsingskader brandweezorg</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Staat van de rampenbestrijdingen crisisbeheersing</li> <li>• Twee nader te bepalen thema-onderzoeken brandweezorg</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Staat van de Brandweer</li> </ul>



## Security-domein

Het toezicht op het securitydomein richt zich op de vraag in hoeverre actoren binnen het veld van justitie en veiligheid zijn voorbereid op onder meer cybersecurity en terrorisme. Dit toezichtveld is nieuw voor de Inspectie en is nog sterk in ontwikkeling. Dit vereist voor de Inspectie kennisopbouw en het ontwikkelen van specifieke deskundigheid. Het toezicht op het security-domein krijgt daarmee stapsgewijs vorm. Met de Onderzoeksraad voor Veiligheid (OVV) en de Commissie toezicht inlichtingen- en veiligheidsdiensten (CTIVD) zijn afspraken gemaakt over een gezamenlijke aanpak, wanneer zich een onderzoek aandient gerelateerd aan terrorisme.

### *Cybersecurity*

Cybersecurity is een basisvoorwaarde voor een veilige en welvarende samenleving. De afgelopen tijd is steeds duidelijker geworden wat de gevolgen kunnen zijn van cyberdreigingen. Reden voor de Inspectie JenV om het toezicht ook op cybersecurity te richten. De Inspectie realiseert zich hierbij dat het veiligheidsdomein in cyberspace – anders dan in de klassieke veiligheidsdomeinen – voor een belangrijk deel een privaat bestuurd domein is. De Inspectie richt het toezicht nadrukkelijk op de samenhang en effectiviteit van ketens en betreft de nauwe verbondenheid van de publieke en private veiligheidsketens hierbij. De Inspectie zal toezicht houden bij de organisaties die als schakel in de keten een rol hebben bij cybersecurity. Zoals bij de politie en het Openbaar Ministerie (met de aanpak van cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit), de Nationaal Coördinator Terrorismedebestrijding en Veiligheid (met monitoring, detectie en response en zijn coördinerende rol), het Nederlands Forensisch Instituut (met forensische digitale onderzoeken) en bij de veiligheidsregio's (met crisismanagement in relatie tot cyberincidenten).

### *Weerbaarheid*

Daarnaast blijkt uit recente onderzoeken en dreigingsbeelden dat de weerbaarheid bij organisaties en individuen achterblijft bij de groei van de dreiging. Hierdoor lopen de continuïteit van organisaties en processen risico. De Inspectie JenV gaat om die reden steekproefsgewijs de weerbaarheid van organisaties binnen het domein van jenv op dit thema beoordelen. De komende tijd zal de Inspectie de focus van dit toezicht nader uitwerken.

Naast het toezicht op de taakuitvoering richt de Inspectie haar toezicht op de weerbaarheid van de departementen tegen spionage en cyberdreigingen. In 2019 doet de Inspectie vervolgonderzoek naar de werking en uitvoering van de door de departementen getroffen maatregelen voor de weerbaarheid tegen spionage.

**Tabel f.** Meerjarenprogramma onderzoeken toezichtgebied security

2018	2019	2020
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Ontwikkelen toezicht cybersecurity</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Ontwikkelen toezicht cybersecurity</li> <li>• Vervolgonderzoek kwetsbaarheidsanalyse spionage (gerubriceerd)</li> </ul>	





# 4

## Een professionele Inspectie

De hoofdlijnen van de koers hebben niet alleen gevolgen voor wat de Inspectie inhoudelijk gaat doen, maar ook voor de manier waarop zij werkt. De Inspectie houdt effectief toezicht door in verbinding te staan met de omgeving, met een professionele en innovatieve organisatie, die alert en flexibel opereert.

### 4.1 De Inspectie staat in verbinding

#### Met de samenleving

De overheid beschikt over bevoegdheden waarmee zij diep in de samenleving kan ingrijpen. Dit geldt zeker in het domein van justitie en veiligheid. Treffende voorbeelden zijn het geweldsmonopolie van de politie en het uitvoeren van celstraffen en TBS-maatregelen. Bij dergelijke ingrijpende bevoegdheden past een stevig stelsel van ‘checks en balances’. De Inspectie JenV levert daar als toezichthouder een belangrijke bijdrage aan.

De Inspectie doet werk dat maatschappelijk actueel en relevant is en wil met het toezicht een betekenisvolle bijdrage leveren. Zij zoekt actief naar signalen uit de samenleving over de taakuitvoering binnen het domein van justitie en veiligheid. Dit gebeurt op verschillende manieren: burgers en professionals kunnen zich via de website bij de Inspectie melden en de Inspectie investeert in contacten met (belangen)organisaties als de Nationale ombudsman, het College voor de Rechten van de Mens, Amnesty International, de Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Defence for Children. Ook zoekt zij actief verbinding met bijvoorbeeld slachtoffers en nabestaanden.

#### Met beleid en uitvoering

Het realiseren van de maatschappelijke opgaven waar Justitie en Veiligheid voor staat is een gezamenlijke taak. Daarom informeert de Inspectie partijen actief over lopend onderzoek en gesignaleerde risico's. Ook bespreekt de Inspectie de conclusies van een onderzoek met degenen die verantwoordelijk zijn voor het onderwerp.

De Rechtspraak en het Openbaar Ministerie kunnen betrokken zijn bij onderzoek van de Inspectie. Vanwege de scheiding der machten spreekt het voor zich dat de Inspectie de rechtsprekende taken van deze organisaties niet onderzoekt. Indien strafrechtelijke aspecten een inspectieonderzoek



raken, stemt de Inspectie dit zorgvuldig af met de Zittende Magistratuur of met het Openbaar Ministerie en met de procureur-generaal bij de Hoge Raad, die belast is met het toezicht op het Openbaar Ministerie.

Een interactief samenspel tussen beleid, uitvoering en toezicht is essentieel voor het realiseren van de opgaven waar Justitie en Veiligheid voor staat. Wanneer de Inspectie wordt geïnformeerd over belangrijke beleidsontwikkelingen en ontwikkelingen in de uitvoering kan zij vroegtijdig bepalen wat de gevolgen voor toezicht zijn. En wanneer beleidsvoornemens en ontwerpen voor regelgeving in een vroeg stadium aan de Inspectie worden voorgelegd<sup>7</sup>, kan de Inspectie dan, in aansluiting op de aanwijzingen van de minister-president, een toets uitvoeren op handhaafbaarheid en uitvoerbaarheid, en op eventuele gevolgen voor haar werkprogramma.

### Met andere toezichthouders

Zoals in paragraaf 2.3 is aangegeven werkt de Inspectie samen met andere toezichthouders, zoals de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd in oprichting en het Agentschap Telecom. Op een aantal terreinen werkt zij in vaste samenwerkingsverbanden, zoals het Toezicht Sociaal Domein. Hierdoor kunnen de inspecties een meer integraal beeld opstellen. Zo wordt dubbel werk en onnodige onderzoeksdruk voorkomen. De Inspectie zet zich de komende jaren in om, waar nodig, effectieve samenwerkingsafspraken aan te gaan.

Tevens is er afstemming met andere onderzoeksinstituten, zoals de Onderzoeksraad voor Veiligheid en de Nationale ombudsman. Omdat de Inspectie een lerende organisatie wil zijn, wisselt zij actief ervaringen met andere toezichthouders uit.

## 4.2 Organisatie

Effectief toezicht houden vraagt om een goed toegeruste organisatie, die zowel robuust als wendbaar is. De koers is het best gediend met een bijpassende werkwijze en structuur. Door een projectmatige werkwijze en structuur is meer aandacht en ruimte voor de professional. Verantwoordelijkheden worden bij voorkeur laag in de organisatie belegd. Inspecteurs werken samen in projecten, waarin zij op basis van hun kennis, competenties en ontwikkelpotentieel participeren. Dit bevordert domeinoverstijgend werken, biedt mobiliteitsmogelijkheden en heeft een positief effect op de doorlooptijden van onderzoeken.

De laatste jaren heeft de Inspectie verschillende nieuwe taken gekregen. Mocht de Inspectie de komende jaren nieuwe taken krijgen, dan maakt zij vooraf inzichtelijk of deze taak binnen de bestaande capaciteit kan worden uitgevoerd. Indien dit niet het geval is, geeft de Inspectie aan wat daar het gevolg van is.

<sup>7</sup> Dit is ook een belangrijk onderdeel van het programma 'JenV verandert'.



### 4.3 Professionalisering

De medewerkers zijn het belangrijkste kapitaal van de Inspectie. De komende jaren investeert de Inspectie verder in hun kennis, maar vooral ook in hun competenties, onder andere door opleidingen. Dit gebeurt op individueel niveau en op het niveau van de organisatie, onder andere ondersteund door het (ook met dit doel versterkt) Kennis- en Kwaliteitscentrum.

Op organisatieniveau wordt het bestaande strategisch personeelsplan herzien en waar nodig aangescherpt. Op basis daarvan kan de Inspectie de komende jaren gericht werven op ontbrekende, maar gewenste competenties en kennis. In dat licht wordt ook het opleidingsprogramma vernieuwd en investeert de Inspectie intensief in haar medewerkers.

### 4.4 Investeren in innovatie

Zoals in het Regeerakkoord is aangegeven, is het voor een weerbare rechtsstaat belangrijk om mee te gaan met ontwikkelingen in de samenleving en de technologie. Vanuit de technologie bieden *Big data* en data-analyse ongekennde mogelijkheden. De komende tijd zullen ook binnen het domein van justitie en veiligheid alleen maar meer data beschikbaar komen. De Inspectie zoekt mede daarom actief de verbinding met de wetenschap. Zo sluit zij aan op en gebruikt waar mogelijk initiatieven op het gebied van big data en data-analyse. Om trends en risico's te zien en thematische en incidentonderzoeken van een bredere context te voorzien. Maar ook om de onderzoeksmethoden van de Inspectie up-to-date te houden en om beter inzicht te krijgen in de effectiviteit van haar werkzaamheden.

Daarnaast vereisen nieuwe toezichtvelden kennisopbouw en ontwikkelen van specifieke deskundigheid. Bij de vormgeving van toezicht worden externe partijen zoals onderzoeksinstituten en onderwijsinstellingen betrokken.

### 4.5 Communicatie

De Inspectie zal de geschetste werkwijze en het voorgenomen programma zowel binnen het departement als in de betrokken maatschappelijke sectoren actief onder de aandacht brengen. De toezichttaak is naast beleid en uitvoering voor het ministerie van Justitie en Veiligheid essentieel voor een goede invulling van de maatschappelijke opdracht. Alle betrokkenen zullen daarom actief worden geïnformeerd.



# Bijlage

## Wettelijke taken

### Organisatiebesluit

Conform het organisatiebesluit van het ministerie van Veiligheid en Justitie zijn de hoofdtaken van de Inspectie:

- het houden van toezicht op de uitvoering en de naleving van de regelgeving op het terrein van het ministerie (en van regelgeving op andere daartoe bij of krachtens de wet aangewezen beleidsterreinen);
- het gevraagd en ongevraagd verstrekken van inlichtingen en adviezen aan de minister of staatssecretaris over onderwerpen die tot hun taken horen;
- het vervullen van andere door de minister aan de Inspectie opgedragen toezichtstaken.

De wet- en regelgeving betreffende het toezicht door de Inspectie wordt momenteel geharmoniseerd. Zie hieronder voor het huidige overzicht

### Grondslagen voor toezicht

#### *Migratie*

In de Regeling toezicht terugkeer vreemdelingen wordt het toezicht van de Inspectie JenV op het terugkeerproces van vreemdelingen geregeld. Naar aanleiding van de uitkomsten van het onderzoek van de toenmalige Inspectie Veiligheid en Justitie en de Inspectie voor de Gezondheidszorg naar het overlijden van Alexander Dolmatov in 2013 is het toezicht door de toenmalige staatssecretaris van Veiligheid en Justitie uitgebreid naar de gehele vreemdelingenketen (*Kamerstukken 2013/14, 19637, nr. 1822*).

#### *Jeugd*

Uit artikel 9.2 van de Jeugdwet en het Aanwijzingsbesluit toezichthoudende ambtenaren Jeugdwet en Wmo 2015 volgt dat de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd in oprichting en de Inspectie JenV zijn belast met het toezicht op de naleving van de normen in de Jeugdwet. Daarnaast onderzoekt de Inspectie JenV op grond van artikel 9.1 de kwaliteit in algemene zin van justitiële jeugdinrichtingen, en van ondertoezichtgestelden in het algemeen voor zover het de tenuitvoerlegging van strafrechtelijke beslissingen betreft.



### *Sanctietoepassing*

De grondslag voor toezicht op het terrein van sanctietoepassing is onder andere vastgelegd in artikel 8 van de Beginselenwet verpleging ter beschikking gestelden en artikel 7a van de Beginselenwet justitiële jeugdinrichtingen. De Inspectie JenV is als rechtsopvolger in de Regeling Inspectie voor de Sanctietoepassing (hierna: RlSt) aangewezen als toezichthouder op het gebied van de sanctietoepassing. Onder het toezicht van de Inspectie JenV vallen alle tot de Dienst Justitiële Inrichtingen behorende inrichtingen en landelijke diensten, alle vestigingen van de reclasserings-organisaties en alle overige plaatsen waar sancties ten uitvoer worden gelegd. Uit artikel 3 van de RlSt volgt dat de Inspectie JenV toezicht houdt op de effectiviteit en kwaliteit van de uitvoering van sancties en het daaraan gerelateerde beleid, alsmede op de naleving van wet- en regelgeving.

### *Nationale veiligheid*

De grondslag voor het toezicht door de Inspectie JenV op het terrein van nationale veiligheid volgt uit artikel 57, eerste lid, van de Wet veiligheidsregio's. De Inspectie JenV is als rechtsopvolger van de Inspectie Openbare Orde en Veiligheid belast met het toetsen van de wijze waarop een orgaan van een veiligheidsregio, het Instituut Fysieke Veiligheid, een gemeente of een ander openbaar lichaam uitvoering geeft aan de taken met betrekking tot de brandweezorg, de rampenbestrijding of crisisbeheersing; het periodiek toetsen van de voorbereiding op de rampenbestrijding en de crisisbeheersing door de eerder genoemde bestuursorganen, en het verrichten van onderzoek naar aanleiding van een brand, ramp of crisis.

### *Politie en politieonderwijs*

Artikel 65 van de Politiewet 2012 bevat de grondslag voor het toezicht op de politie. De Inspectie JenV houdt toezicht op de taakuitvoering door de politie, de kwaliteitszorg door de politie en doet onderzoek naar ingrijpende gebeurtenissen. Daarnaast houdt de Inspectie JenV toezicht op de kwaliteit van het politieonderwijs en de examinering.

### *BES-eilanden*

Op grond van artikel 71, eerste lid, van de Veiligheidswet BES is de Inspectie belast met het toetsen van de wijze waarop het brandweerkorps, een bestuursorgaan van Bonaire, Sint Eustatius of Saba of een samenwerkingslichaam uitvoering geeft aan de taken met betrekking tot brandweezorg, de rampenbestrijding en de crisisbeheersing; de voorbereiding op de rampenbestrijding en crisisbeheersing door de eerder genoemde bestuursorganen; en het verrichten van onderzoek naar aanleiding van een brand, ramp of crisis. Ook is de Inspectie JenV belast met het toezicht op de effectiviteit, de kwaliteit van de taakuitvoering en het beheer van de politie en de opleiding van de politie (art. 71, lid 2, Veiligheidswet BES) en geeft de Inspectie JenV gevraagd en ongevraagd advies aan de minister van Justitie en Veiligheid voor zover het betreft de taakuitvoering door de politie in het kader van de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde dan wel de taken ten dienste van de justitie (art. 71, lid 3, Veiligheidswet BES).



# Bijlage

## Afkortingen

### Afkorting

BES  
CTIVD  
FPC  
FPK  
Inspectie JenV  
OM  
OVV  
RIS  
TBS  
WMO  
ZM

### Betekenis

Bonaire, Sint Eustatius en Saba  
Commissie toezicht inlichtingen- en veiligheidsdiensten  
Forensisch Psychiatrische Centra  
Forensisch Psychiatrische Klinieken  
Inspectie Justitie en Veiligheid  
Openbaar Ministerie  
Onderzoeksraad voor Veiligheid  
Regeling Inspectie voor de Sanctietoepassing  
terbeschikkingstelling  
Wet maatschappelijke ondersteuning  
Zittende Magistratuur





### **Missie Inspectie Justitie en Veiligheid**

*De Inspectie Justitie en Veiligheid houdt voor de samenleving, de ondertoezichtgestelden en de politiek en bestuurlijk verantwoordelijken toezicht op het terrein van justitie en veiligheid om inzicht te geven in de kwaliteit van de taakuitvoering en de naleving van regels en normen, om risico's te signaleren en om organisaties aan te zetten tot verbetering. Hiermee draagt de Inspectie bij aan een rechtvaardige en veilige samenleving.*

#### **Dit is een uitgave van:**

Inspectie Justitie en Veiligheid  
Ministerie van Justitie en Veiligheid  
Turfmarkt 147 | 2511 DP Den Haag  
Postbus 20301 | 2500 EH Den Haag  
[communicatie@inspectievenj.nl](mailto:communicatie@inspectievenj.nl) | [www.inspectievenj.nl](http://www.inspectievenj.nl)

November 2017 | 106948

*Aan deze publicatie kunnen geen rechten worden ontleend.  
Vermenigvuldigen van informatie uit deze publicatie is toegestaan,  
mits deze uitgave als bron wordt vermeld.*